

Z ojczyściej niwy.

POZNAN.

Walka z narodowością polską. Zacie-
kłość hakatystów.

Polacy w Niemczech mu-
szą być przygotowani na dłu-
gą walkę rasową, że nie o-
słoni ich od wynarodowienia,
ani rzekoma opieka cesarza,
ani szczerza sympatya centrum
sejmowego, ani nawoływania
niektórych dzienników nie-
mieckich, w obronie polsko-
ści, tylko wytrwała, czynna i
spokojna opozycja w domu
i w życiu publicznym, tylko
pielegnowanie języka i reli-
gii, jako najdroższych reli-
kwij narodowych, kształcenie
umysłu, aby dorównać wro-
gom, i praca wytrwała, aby
materyalnie być niezależny-
mi. Zarazem pamiętać, że
walka rasowa z Niemcami
trwać może nie dzień, ani
rok, ale przeciągnie się na
pokolenia, i wierzyć, że skoń-
czy się pomyślnie dla Pola-
ków.

Hakatyści berlińscy kon-
trolują ze wściekłą nienawi-
ścią, Polaków zamieszkających
w Berlinie. W stolicy Nie-
miec mieszka około 70,000
Polaków, a ku wielkiemu
utrapieniu "filii berlińskiej",
Polacy utrzymują dla dzieci
swoich 11 szkół, w których
horrible dictu—"nawet uczyć
historii polskiej".

O działaniu całego stowa-
rzyszenia hakatystów mówił
p. Tiedemann, jeden z firmo-
wych przedsiębiorstwa; p.
Hansemann zaś, drugi firmo-
wy, mówił o boykotowaniu
firm polskich, zaznaczając, iż
pod tym względem już roz-
winięto skuteczną działalność.

Stowarzyszenie założyło 16
czytelni i sprowadziło do W.
Ks. Poznańskiego 6-ciu nie-
mieckich lekarzy, 1go wete-
rynarza, 4ch adwokatów i
pewną liczbę rzemieślników,
dając im zapomogi. Założo-
no też kilka handlow i hote-
łów niemieckich. Kształcą-
cym się rzemieślnikom udzie-
lono 3,000 marek w poży-
czkach i 2,419 zapomogi.
Stowarzyszenie H. K. T.
wspomaga teatr niemiecki w
Grudziądzu.

Przemawiali jeszcze: nad-
reński hakatysta bar. Plet-
tenberg-Maehrum, który mó-
wił o grożącym Niemcom
zalewie przez Słowiańszczy-
nę; nareszcie dzierzawca Seer
z Nieszczewic, na Kujawach,
mówił o kolonizacji.

Ostatni mówca zachęcał do
ulatwienia włościanom nie-
mieckim nabywania ziemi w
Poznańskim i Prusach Za-
chodnich, najniebezpieczniej-
szym bowiem dla niemieczyny
wrogiem są włościanie polscy,
trzymający się ziemi.

Z berlińskiego sprawozda-
nia widać, że hakatyści uz-
brajające całe Niemcy prze-
ciwko garście ludności pol-
skiej i szerzą istotnie—walkę
rasową.

WARSZAWA.

Zalew rynków polskich przez pruską
tandotę.

Trzeba widzieć na własne
oczy rozmaite a olbrzymie
składy hurtowe nalewkow-
skie, żydowskie, ażeby nabrać
pojęcia o tem, co za wspa-
niały rynek zbytu posiadają
w kraju naszym wszelkie wy-
roby pruskie. Sukna, korty,
materyały na stroje damskie,
ubrania gotowe, kapelusze,
parasole, laski, zabawki dla
dzieci, wyroby skórzanego, ga-
lanterya wszelkiego rodzaju,
materyały piśmienne, farby,
płótna malarskie, wyroby
drewniane, żelazne, niklowe,
srebrne, złote, słowem wszyst-
ko: i rzeczy zbytku i konie-
cznej potrzeby. Wszystko

zaś to, co zalega całą rozle-
głą dzielnicę Nalewkowską,
co wypełnia olbrzymie skła-
dy od piwnic do strychu, po-
chodzi z "Prus." Pomijając
już tę okoliczność, że więk-
szość tych artykułów zalewa-
jących nasz rynek handlowy,
dałoby się sprowadzać i to w
lepszym gatunku, z innych
państw ościennych, zaznaczyć
trzeba, że niemiernie wiele
z tych przedmiotów wyrabia
się już w kraju, lecz nie
znajduje odpowiedniego zby-
tu, dzięki właśnie temu na-
pływowi pruskiej, tandety,
wskutek czego przemysł kra-
jowy rozwija się tępo ze
szkodą całej armii pracow-
ników, łaknących zarobku.
Szczególniej zaś cierpią na
kobiety, żadne prace, której
niezmierzone pola leżą odło-
żeniem jedynie dlatego, że kon-
kurencya z handlem prusko-
żydowskim jest ciężką nie-
zmiernie. Byłaby jednak na
to rada, gdyby same kobiety
mniej protegowały handel
nalewkowski, a kupcy deta-
liczni zwrócili się ze swemi
żądaniemi w inną stronę.

Zerwanie stosunków z kupcami pru-
skimi.

Kupcy tutejsi z wyjątkiem
żydowskich, utrzymujący do-
datki stunki handlowe z pru-
skimi domami handlowymi,
zawiadomili te ostatnie, iż
odtąd zrywają z nimi wszel-
kie stosunki. Zatrwożeni tem
fabrykanci niemieccy, wysła-
li natychmiast do Warszawy
przedstawicieli i agentów
swoich, celem zbadania o ile
możności naprawienia zagro-
żonych zerwaniem stosunków
na miejscu. W tych dniach
właśnie nawiedziło Warszawę
kilkunastu agentów handlo-
wych pruskich. Przeważna
ich część przybyła z Berlina
i Frankfurtu. Pomimo jed-
nak stawiania jak najkorzy-
stniejszych warunków w for-
mie wyborowego gatunku to-
warów, niskich cen, długo-
terminowego kredytu i t. p.,
panowie kupcy stanowczo od-
mówili przyjęcia nadal ofert,
postanawiając jednocześnie
skierować wszelkie obstarun-
ki do Austrii. Zaznaczając
ten fakt, pięknie świadczący
o pp. kupcach warszawskich,
jednocześnie podnosimy soli-
darność ich w tym względzie,
która dotychczas w ogóle nie
ujawniała się dodatnio.

Ze stanu Michigan.

— Menomonee. Wszystkie
tartaki na rzece Menomonee pu-
szczone zostały w bieg w zeszły
poniedziałek. Około trzech ty-
sięcy ludzi znalazło zatrudnie-
nie. Tartaki należące do Ma-
rinette Lumber Co. i Luding-
ton, Wells & Van Schaick
Co. rozpoczęły sezon swój w
przeszłym jeszcze tygodniu.
Podobnie duży tartak Kirby
Carpenter Co. Względnie do
lat poprzednich w tym roku
tartaki bardzo wcześniej roz-
poczynają roboty.

— Ionia. Z miejscowego
więzienia uciekli Gideon Ba-
therik z Pontiac, który w mie-
sięcu Maju 1893 r. zażądany
został za nierozumne zabój-
stwo swego ojca, oraz Irving
Zimmerman za kradzież. Obaj
mieli być wypuszczeni z wię-
zienia w 1898 r.

— Kopalnia kruszcza
"Queen", w Negaunee, zоста-
ła na krótki czas zamknięta,
przezco około 500 robotników
pozbawionych jest zatrudnie-
nia. Kompania twierdzi, iż
była zmuszona zaprzestać pra-
ce, aż do czasu w którym na-
wigacya na jeziorach rozpo-
cznie się, gdyż nie ma miejsca
na wywalanie więcej kruszcu.
Kompania Lake Superior i
Ishpeming natomiast rozpo-

częła prace przy budowie ko-
lei od kopalni do Marquette,
w celu wywożenia do tego
miasta kruszcza, przyczem o-
koło 200 robotników dostało
zatrudnienie. Zepsucie się ma-
szynery w kopalni w kopalni
w zeszłą sobotę przyczyniło
się także do odłożenia od 100
do 200 ludzi.

— Bay City. Szeryf San-
ford z powiatu Arenac odno-
sił się do władz tego miasta
o wskazanie miejsca pobytu
niejakiego Byrona Fields, lat
55 liczącego, który dwa tygo-
dnie temu jak z Sandish udał
się do Bay City, aby być
zbadanym przez lekarskiego
experta. Od tej pory ślad
wszelki człowieka tego zagi-
nął i rodzina nie bez zasady
przypuszcza, że go spotkać
musiało nieszczęście.

— Grand Rapids. Około
trzystu osób najbardziejnie-
straciło wszystkie swoje pie-
niądze przez upadek towarzy-
stwa bratniego zabezpieczenia,
znanego pod nazwiskiem
Equitable Aid Union, do któ-
rego stowarzyszenia należeli.

— Detroit. Felix Jastrzeb-
ski skazany został w drodze
apelacji przez sąd Recordo-
wy za pobicie żony na \$75
nadto 45 dni w domu popraw-
czym. Skarga pierwotnie
wniesiona była przez żonę do
sądu policyjnego, który go
skazał na 30 dni domu po-
prawy.

— Constantine. W rzece
St. Joseph znaleziono pływ-
ające ciało Lee G. Curki, któ-
ry od dość dawna zniknął.
Koroner prowadzi śledztwo;
sprawa bardzo tajemnicza.

— Lansing. Samuel L. Can-
ton obwiniony o napad na
zonę swoją z zamiarem zamor-
dowania jej, sądzony będzie
przez sąd okręgowy, prawdo-
podobnie w miesiącu Maju.
— Port Huron. Proces
Hirama A. Waite ex-kontro-
lera miastowego o roztrwoni-
nie funduszy miasta, rozpo-
czął się w sądzie okręgowym
w zeszły poniedziałek. Z ogół-
nej liczby przysięgłych każda
ze stron wyłaczyła dwóch sę-
dów tylko. Sąd przysięgłych
składa się całkowicie z osób
pozamiejscowych.

— Sparta. W Harrisburgu,
miejscowości położonej w od-
ległości ośmiu mil, okradziono
w tych dniach urząd pocztowy.
Skradziono znaczków
pocztowych i pieniędzy na \$60.
Do tej pory policja na ślad
nie napadła.

W Manistee, Mich.: pod no.
513 Kościuszkowski ul., otwartym
został ofis "Katolika" zarzą-
dca którego, p. Borski, upo-
ważniony jest do przyjmowa-
nia ogłoszeń, zapisów a abo-
nent i kolektowania nale-
żności.

Stuchajcie, co p. F. C. Larsen z
Manistee, Mich., mówi: Ogłaszanie
swego interesu po gazetach jest
dobrą rzeczą, i tym sposobem jedna
sobie przyjacieli i robi przyjacieli.
Ale o wiele lepszym ogłoszeniem
jest w obecnych lichych czasach,
gdy się sprzedaje swoim odbiorcom
żywność, odzienie i obuwie o kilka
centów poniżej zwykłej ceny. Taj-
to zasady trzyma się p. Larsen.
Obecnie święta nadchodzą, dla tego
więc nasz koszt, przeznaczony do
wrzucania w resztek materii na
suknie i innych rozmaitości jest
wciąż napełniony. Wszelkie frukta
korzenne sprzedaje się taniej niż
gdzieindziej; sprzedajemy wszystko
po cenie hurtownej.

Począwszy 12 Kwietnia McAnley
z Manistee sprzedawać będzie 2
paczki XXXX lub Lion kawy za
26 centów.

McAnley sprzedaje makę "Fancy
Patent" po \$4.80 za beczkę.

McAnley sprzedaje 5 buszli ku-
kurydzy za \$1.60.

McAnley zatrudnia polskich kler-
ków i żywo sobie polskich od-
biorców.

McAnley sprzedaje wszystko.

W poniedziałek Roussin z Mani-
stee puścił w obieg swój wóz do
rozwożenia mięsa w Oak Hill i
Stronach.

Po moone "oil grain" buty z po-
dójniami podeszwami po \$2.50 idź
cie do J. E. Schmidta, 307 Trzecia
ulica.

KATOLIK.

DOBNE OGŁOSZENIA.

Amerykanie są najbardziej wyna-
lazczym narodem na świecie. Z nie-
go wyszło blisko 800,000 wynala-
zków, czyli więcej jak jedna trzecia
wszystkich narodów w świe-
cie. Zaden wynalazek nie był z tak
wielką korzyścią dla społeczeństwa
jak Chamberlaina lekarstwo na kolki,
cholerę lub biegunkę, któreby się
tak przyczyniło do ulżenia bólu i
cierpienia. J. W. Vaughn z Oakton,
Ky., powiada: "Używając Chamber-
laina lekarstwa na kolki, cholerę i
biegunkę w mojej rodzinie przez kilka
lat i dowiedziałem się iż to jest na-
lepszemu lekarstwu. Sprzedawane u
J. W. S. Tomkiewicza, 456 Mitchell
ulica, róg 2ej avenue.

Wielka sprzedaż wiosenna odby-
wa się w składzie Atlantic Clothing
Store I. Goldmana, 572 Mitchell ul.,
narożnik 6ej avenue. Jest tam na-
lepszego zapas bielizny, ubrań i gade-
robry dla mężczyzn i chłopców, po
zadziwiająco niskich cenach.

Wielki wybór najnowszej mody
ubrań po cenach jak najniższych
znajduje się u I. Goldmana, pod
numerem 572 Mitchell ul., naro-
żnik 6ej avenue. Jeżeli zamierza-
cie sprawić sobie nowy ubiór na
święta to przyjdzie do nas.

Po najlepsze i najtańsze tapety,
rolosy, figury, obrazy i wszelkiego
rodzaju sprzęty kościelne, udajcie
się do I. Sawickiego, 469 Mitchell
ul., pomiędzy Drugą & Trzecią ave.

Nie zapominajcie, że u I. Gold-
mana, 571 Mitchell ulica, narożnik
6ej avenue, możecie każdego czasu
znaleźć najpiękniejszy wybór ubrań
i garderoby męskiej, specjalnie odro-
bionej na sezon wiosenny, po cenach
o połowę taniej niż gdzieindziej.

Dr. Wagner
znany lekarz polski mieszka pod no.
486 Mitchell ulicy, narożnik 3ej
avenue, nad zegarmistrzem Millerem.
Godziny ofisowe od 8 do 9 rano, od
1 do 8ej po południu i od 7 do 8
wieczorem. Telefon South 31—4 R.

"Sarsaparilla" Marlewskiego jest
najlepszym wiosennym lekarstwem
do oczyszczenia krwi. Wzmocnia
nerwy i ułatwia strawienie. Leczy
reumatyzm, katar, wrzody, skrofuly,
rany zastarzałe, ból głowy, zawar-
dzenie itp. S. MARLEWSKI, 982
Pierwsza avenue, w pobliżu Lin-
coln avenue.

Po najlepsze
towary aptekarskie i lekarstwa po
cenach jak najniższych, udajcie się
do apteki Braci Banaszynskich, 608
Mitchell ulica, pomiędzy 7 a 8
avenue. Usługa skora. Na żąda-
nie telefonujemy do któregoś z
doktorów, dniem lub nocą.

JÓZEF C. BANASZYNSKI,
zarządca.

Reperacyi zegarków podejmuje
się H. S. Miller, 486 Mitchell ulica,
za następujące ceny: czyszczenie,
50 ct.; główna sprężyna, 50 ct.,
sprężyna otwierająca kopertę ze-
garka, 35 ct.; kryształowe szkiełko
10 do 25 ct. Wszelkie inne repara-
cye zegarków wykonuje za pół
ceny. Ceny te obowiązują tylko
do 1-go Maja.

Najlepsze maszyny do szycia i
wszelkie przyrządy do takowych,
możecie teraz dostać bardzo tanio.
Maszyny które dawniej kosztowały
\$50, teraz wam sprzedamy za \$30,
jako to: New Home, White Union,
Wheeler and Wilson, New Number
Nine, Imperial z wysokim ramie-
niem, Singer ze 6ciu szufladami.
Wszystkie te maszyny gwarantuje-
my na 10 lat. Także ubezpiecza-
my od ognia w najlepszych spół-
kach jak najtaniej. J. S. BEJELL,
414 River st., Manistee, Mich.

—W kawiarni W. Petry-
kowskiego, 412 Mitchell ulica,
można zamawiać rozmaitego
rodzaju cukierki i ciastka na
święta, po jak najprzystęp-
niejszych cenach.

ZASŁONY,
namoty, cho-
ragwie, okry-
cia, liny druto-
we i z konopi
manilowych
do dźwignia-
cia ciężarów sznu-
ry, kółka, kło-
ce i grube płó-
tno, 17 cali
szerokie na o-
bijanie sufity
i ścian, ozóna
włosa itd.
Telefon 42.
Joys Bros. & Co., 205 East Water St.

Jan Czerwinski,
KARAWANIARZ.

SKŁAD MEBLI.
401 Mitchell ulica.

Najlepszy i najczystszy materyał na

Dzwony Kościelne z miedzi i cyny.

Gardiner Campbell & Sons,
OREGON ST. MILWAUKEE

St. J. Lijewski,

skład MEBLI oraz

przedsiębiorca pogrzebów

783 i 785 10-ta Ave.

Franciszek Borchardt,

POLSKI ADWOKAT,
RADCA PRAWNY i
SĘDZIA POKOJU.

Praktykuje we wszystkich sądach.
509 Druga Avenue.

J. F. KRIŻEK,

Polski

Adwokat i Notaryusz.

456 MITCHELL UL.

nad apteką pana Tomkiewicza.

Telefon South 461.

Godziny ofisowe: Od 8-mej rano
Do 9-tej wiecz.

Praktykuje we wszystkich sądach.

Wyrobia zapisy hipoteczne i wszel-
kie prawne dokumenta.

GONSKI

adwokat i notaryusz.

402 East Water ul. róg Wis-
consin ul.

Wejście schodami na Wisconsin
ulicy nad ofisem tykietowym kolei
Chicago, St. Paul.

Godziny ofisowe od 8½ godz. rano
do 7. wieczorem. W poniedziałek
i czwartek otwarte wieczorem aż
do godziny 9.

P. J. SOMERS. T. F. SOMERS

Somers & Somers,

ADWOKACI.

404 i 406 EAST WATER UL.

Telefon 596.

John Karker,

WIELKI

SKŁAD

MIESA.

40 i 42 Juneau Avenue.

Szczególniej poleca się szyn-
ki i cielęciny na święta.

Najtańsze miejsce w mieście.

P. SCHUBERT.

utrzymuje konie na stajni i
powozy do wynajęcia.

POGRZEBY prędko urządza.

522 i 524 Mitchell ul.

Telefon South 16-2 r. Milwaukee

A. GRAY,

sprzedaje

BUTY I TRZEWIKI.

Przyjmuje reperacye.

956 Pierwsza ave. Milwaukee.

N. Ratajczyk,

FABRYKANT

NAJLEPSZYCH

CYGAR.

758 10-ta Avenue.

WOJCIECH RETUR,

819 Pierwsza Avenue.

Poleca względem Sz. Rodaków swój
pierwszorządny

POLSKI LOKAL.

Wielki zapas win i wódek zawsze
na pogotowi. Usługa skora.

N. P. Gunnensen, M. D.

Lekarz homeopatyczny,
369—3cia ulica. Telefon No. 41.

MANISTEE, MICH.

Godziny ofisowe: Od 8. do 9.
rano; od 2. do 4. po południu i od
7. do 8. wieczorem.

Mówi po angielsku i niemiecku.

Najlepszym miejscem na za-
kupno farb, oleji, gwoździ i
innych żelaznych przybo-
rów do budowy jest

O. ROSENFELD HARDWARE CO.

Pracuje tam klerk A. Guślinowski,
więc rozmówić się można po polsku,
angielsku i niemiecku.

364 i 366 River st., Manistee.

SPECYALNA SPRZEDAŻ
TAPETÓW

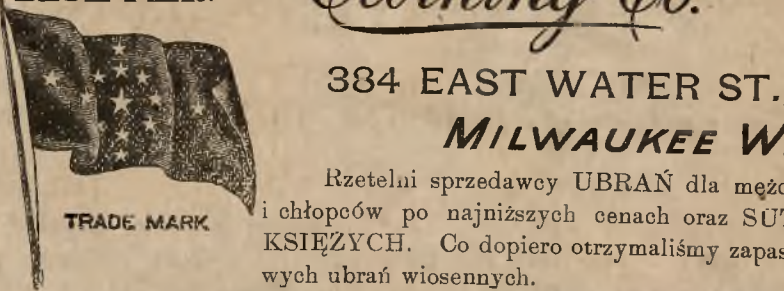
u Sommerville & Wood's,

naprzeciw poczty,
River St., Manistee, Mich.

Wybór nowy 1897 gat białych
tapetów podwójna rola. 8, 9 i 10c
9 calowe obwódki 1½c yard.
18 calowe obwódki 2c yard.

ZIMMERMANN BROS.

SIGN OF THE
BLUE FLAG

TRADE MARK

384 EAST WATER ST.,
MILWAUKEE WIS.

Rzetelni sprzedawcy UBRAN dla mężczyzn
i chłopców po najniższych cenach oraz SUTAN
KSIĘŻYCH. Co dopiero otrzymaliśmy zapas no-
wych ubrań wiosennych.

A. V. Jackowska,

MODNIARKA.

zaprasza wszystkie Polki na

OTWARCIE

wiosennego oraz letowego

SEZONU

POCZĄWSZY OD

Poniedziałku, 12go Kwietnia . . .

. . . do Soboty, 17go Kwietnia, 1897.

Najnowsze mody! Największy wybór! Najniższe ceny!

656 GROVE ULICA.

AUG. KANSORA,

POLSKI FABRYKANT,

KARET, POWOZÓW I WOZÓW.

114 Clybourn ulica, Milwaukee, Wis.,

Reperacyi podejmuje się jak najtaniej. Dawniejsze miejsce Bierbacha.

WIOSNA!

Niniejszem zapraszam Szanowne Polki na

Otwarcie wiosennego sezonu,

począwszy od CZWARTKU, 1-go KWIETNIA, '97.

Najnowsze mody. Ceny przystępne.

P. F. SAWICKA, 463 Mitchell ul.,
pom. 2. a 3. ave.

R. SEIDEL,

Pierwszorządny JUBILER i ZŁOTNIK
na południowej stronie miasta

161 REED UL.

Mam zawsze na składzie wyborowy za-
pas dyamentów, klejnotów i wyrobów
srebrnych.

Szczególniej polecam pierścionki ślubne.

WIELKANOC